

El català, llengua d'acollida però tocada de mort

«Cal que la societat, però sobretot mestres, professores, famílies, monitores i tota la comunitat educativa, ens conjurem per anar a la una en la defensa de la immersió del català a les aules»

Sóc néta de la nombrosa migració andalusa que va arribar a Catalunya als anys 50, oferint la seva mà d'obra barata a les fàbriques tèxtils i centrals hidroelèctriques i cercant opcions de futur pels seus fills i filles. Tot i els anys de franquisme, la posterior immersió lingüística va fer que la descendència d'aquelles persones migrades aprenguessin i desenvolupessin les seves vides en català, fins a esdevenir la llengua materna de moltes d'elles, podent transmetre-la també a les seves netes.

Ara, netes i besnétes estem veient com s'està posant punt i final al consens social per la immersió del català, el que ha fet que la nostra llengua fos llengua de socialització, d'acollida i d'integració de tantes ètnies i cultures també.

Estem davant una ofensiva judicial que vol deixar el català relegat a ser llengua de segona, minoritzant-la encara més del que ja està. Mentre s'està a punt d'exhaurir el termini d'implementació de la sentència del TSJC, aquests dies hem vist com Junts, ERC, PSC i Comuns han tancat un pacte que acabarà convertint en llei aquesta sentència judicial, representant un pas enrere respecte en la legislació vigent, donant cobertura política a l'aplicació de la imposició a del 25% mínim de castellà i obrint una perillosa porta a què en un futur s'acabi exigint un percentatge de fins el 50% de castellà que, evidentment, anirà en detriment del català. Políticament aquest desgavell representa l'enéssima renúncia del Govern de la Generalitat. I és que ara li ha tocat a la llengua! Tot per afavorir l'entesa amb el Gobierno de España.

I què representa tot aquest embolic judicial i legislatiu? Doncs que el català deixi de ser la única llengua vehicular a l'ensenyament com fins ara perquè en defineix el castellà com a llengua curricular, dotant-la de caràcter vehicular. Per tant, representa el final legal de la immersió que teníem consensuada com a societat des de fa tants anys, focalitzat directament en l'ensenyament dels més xics i obrint la porta també a la segregació escolar per raó de llengua.

Però cal contextualitzar la situació. La Plataforma per la Llengua fa pocs mesos ens alertava de dades preocupants sobre l'ús social del català: durant el 2020 s'havia detectat un retrocés del 32% en tota l'àrea lingüística catalanoparlant, essent al Principat on es va produir un descens més accentuat, arribant al 10% de disminució els últims 15 anys. Però és que a més, la franja poblacional que més n'està abandonant l'ús és la dels joves.

Dades que ens posaven en situació d'emergència perquè quan una llengua arriba al llindar del 30% de parlants comença a estar tocada de mort i totes som conscients que la llengua minoritària té moltes més dificultats per resistir davant d'una llengua majoritària i, més encara ara, si es legisla per minoritzar-la als centres educatius.

Però a més, també cal tenir en compte l'alerta que fa pocs dies feien docents, entitats i experts, anunciant que la nostra llengua estava en ple procés de retrocés en escoles i instituts. Una situació que la pròpia Generalitat i també el Síndic de Greuges explicaven, informant que aquesta situació no havia estat tant greu en aules, patis, menjadors escolars i altres espais educatius no lectius des de feia 15 anys.

Per altra banda, en breu els equips directius de les escoles i instituts, també les del Pallars, hauran de prendre la decisió de com aplicaran la interlocutòria del TSJC, que imposa a les nostres filles un 25% de castellà a les aules. I és que la situació judicial i la incapacitat dels polítics haurà deixat a mercè de cada centre educatiu l'ús del català i del castellà.

Les catalanoparlants tenim la virtut de parlar almenys dues llengües a casa nostra. Sense desmerèixer el castellà en cap moment, és una fal·làcia quan s'intenta comparar ensenyar ciències naturals en anglès en ensenyar-les en castellà, perquè hi ha una diferència molt evident: el castellà el coneixem totes i l'anglès no.

Per tant, ha arribat el moment que tornem a ser la societat qui blindem l'ús del català als nostres espais per evitar que en el futur s'acabi extingint. Perquè el volen tocat de mort però no se'n sortiran!

Les famílies volem que el català continuï essent llengua social, educadora i integradora. Per això cal la societat, però sobretot mestres, professores, famílies, monitores i tota la comunitat educativa, ens conjurem per anar a la una en la defensa de la immersió del català a les aules.

Prenem-ne consciència, mantenim-nos fermes i siguem la palanca del canvi, perquè les noves generacions tinguin la oportunitat de néixer, créixer, desenvolupar la seva vida i morir en català, com hem tingut nosaltres.

[nointext]